

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев2 2850/2023
30.08.2023. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Драгане Маринковић, председника већа, Марине Милановић и Зорице Булајић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Срђан Пилиповић, адвокат из ..., против тужене Основне школе „Исидора Секулић“ из Шајкаша, чији је пуномоћник Душанка Мићин, адвокат из ..., ради исплате, одлучујући о ревизији тужене изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж1 1396/23 од 16.05.2023. године, у седници одржаној 30.08.2023. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужене изјављена против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж1 1396/23 од 16.05.2023. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Новом Саду П1 454/22 од 02.03.2023. године, ставом првим изреке, одбијен је тужбени захтев тужиоца којим је тражио да се обавезе тужена да му на име накнаде трошкова за долазак и одлазак са рада за локал ... за период од 31.03.2019. године до 31.12.2021. године исплати укупан износ од 87.947,62 динара и затезну камату на износ главнице од 71.860,00 динара обрачунату од 14.02.2023. године до исплате. Ставом другим изреке, обавезан је тужилац да туженој на име трошкова парничног поступка исплати износ од 64.150,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Гж1 1396/23 од 16.05.2023. године, ставом првим изреке, преиначена је првостепена пресуда, тако што је обавезана тужена да тужиоцу на име накнаде трошкова за долазак и одлазак са рада за период од 31.03.2019. године до 31.12.2021. године исплати укупан износ од 87.947,62 динара и затезну камату на износ главнице од 71.860,00 динара почев од 14.02.2023. године до исплате. Ставом другим изреке, преиначено је решење о трошковима парничног поступка тако што је одбијен захтев тужене за накнаду трошкова поступка у износу од

64.150,00 динара и обавезана тужена да тужиоцу накнади трошкове парничног поступка у износу од 81.548,80 динара са затезном каматом од дана извршности пресуде до исплате. Ставом трећим изреке, обавезана је тужена да тужиоцу накнади трошкове другостепеног поступка у износу од 27.548,80 динара.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужена је благовремено изјавила ревизију због погрешне примене материјалног права.

Врховни суд је испитао побијану одлуку, у смислу одредбе члана 408, у вези члана 403. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, бр. 72/11... 18/20), па је нашао да ревизија није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку, на коју Врховни суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је у периоду потраживања био запослен код тужене на радном месту наставника ... са пуним радним временом. Седиште тужене је у Шајкашу, а издвојено одељење у коме је радио тужилац се налази у Током утуженог периода место становања тужиоца је било у ..., као и место рада. Место становања од места рада тужиоца удаљено је око 300-400 метара. У ... не постоји организован локални јавни превоз, али саобраћа међумесни превоз. Кроз ... саобраћа јавни превоз путника „Аутопревоз ДТД“ ДОО Чуруг. Висина појединачне аутобуске карте наведеног превозника на територији ... (локал) је у спорном периоду износила 70,00 динара, док је цена месечне претплатне карте за запослене износила 2.500,00 динара. Тужена тужиоцу у спорном периоду није исплаћивала трошкове превоза у локалу за територију Висина трошкова превоза за долазак и одлазак са рада утврђена је из налаза и мишљења судског вештака економско – финансијске области према цени појединачне карте за дане које је тужилац провео на раду максимално до висине месечне претплатне карте.

Код овако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је одбио тужбени захтев, имајући у виду одредбе члана 118. став 1. тачка 1. Закона о раду и члана 26. став 1. Посебног колективног уговора за запослене у основним и средњим школама и домовима ученика, налазећи да тужилац због удаљености места становања и места рада око 300-400 метара није имао реалну потребу да користи превоз на датој релацији, јер је на посао најчешће долазио пешке, при чему на датој релацији не постоји ниједно аутобуско стајалиште.

Другостепени суд је преиначио првостепену пресуду и усвојио тужбени захтев јер је тужилац у току поступка доказао да је у спорном периоду долазио на рад, а тужена му наведене трошкове није исплатила, налазећи да удаљеност коју запослени треба да пређе од места пребивалишта до места рада ни Законом о раду, ни Посебним колективним уговором није предвиђена као услов за остваривање права на накнаду тражених трошкова. Чињеница да је тужилац најчешће долазио пешке не искључује обавезу тужене као послодавца да накнади тражене трошкове које је у обавези да накнади тужиоцу у складу са одредбама Закона о раду и Посебног колективног уговора за запослене у основним и средњим школама и домовима ученика.

По оцени Врховног суда, одлука другостепеног суда заснована је на правилној примени материјалног права.

Одредбом члана 118. став 1. тачка 1. Закона о раду („Службени гласник РС“ бр. 24/05...75/14), прописано је да запослени има право на накнаду трошкова у складу са општим актом и уговором о раду за долазак и одлазак са рада, у висини цене превозне карте у јавном саобраћају, ако послодавац није обезбедио сопствени превоз.

Одредбом члана 26. став 1. Посебног колективног уговора за запослене у основним и средњим школама и домовима ученика („Службени гласник Републике Србије“ број 21/2015...92/20) прописано је да запослени има право на накнаду за долазак и одлазак са рада, у висини цене превозне карте у јавном саобраћају (градски, приградски, међуградски), која мора бити исплаћена до 05. у месецу за претходни месец, уколико није обезбедио сопствени превоз. Уколико је перонска карта услов коришћења превоза, сматра се да је иста саставни део трошкова превоза. Ако на истој релацији превоз обавља више превозника или на конкретној релацији нема организованог јавног превоза, при утврђивању стварних трошкова превоза узима се у обзир просечна цена карата превозника за ту релацију, односно сличну релацију. На захтев запосленог послодавац је дужан да запосленом обезбеди месечну карту за долазак и одлазак са рада, уколико није обезбедио сопствени превоз.

Полазећи од садржине наведених одредби у контексту утврђеног чињеничног стања, право на накнаду трошкова за долазак и одлазак са рада, припада свим запосленима код тужене, без обзира на чињеницу да ли запослени користе јавни или сопствени превоз, односно на посао долазе пешице, нити је исплата трошкова превоза условљена растојањем од места пребивалишта запослених до места рада. Трошкови се одређују према броју ефективних радних дана и цене појединачне превозне карте у јавном превозу. Врховни суд налази да опредељење законодавца да се висина накнаде трошкова превоза призна запосленима у висини цене превозне карте у јавном саобраћају истовремено не значи да је коришћење средстава јавног превоза законом прописан услов за остваривање права запосленог на трошкове превоза и да је законом то право ускраћено запосленима који превоз до радног места обезбеђују на други начин (својим возилом, такси возилом и слично).

Како тужена није обезбедила сопствени превоз тужиоцу за долазак и одлазак са рада у смислу Закона о раду, по оцени овог суда, није могла ни да му ускрати законско право на накнаду трошкова превоза. С обзиром на претходно, правилна је оцена другостепеног суда да тужиоцу, на основу одредбе члана 118. став 1. Закона о раду и члана 26. Посебног колективног уговора за запослене у основним и средњим школама и домовима ученика, припада право на накнаду трошкова превоза за долазак и одлазак са рада у спорном периоду, у износима утврђеним из налаза и мишљења судског вештака економско-финансијске струке.

Правилно је одлучено и о накнади трошкова поступка на основу члана 165. став 2. у вези чланова 153. став 1. и 154. Закона о парничном поступку.

Из изложених разлога, Врховни суд је применом одредбе члана 414. став 1. Закона о парничном поступку одлучио као у изреци.

**Председник већа – судија
Драгана Маринковић, с.р.**

**За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић**